

SOF-Birdlife kommentar Järpe

SOF-Birdlife anser att de föreslagna åtgärderna är alldeles för lågt ställda när det gäller södra Sverige¹, där populationen av järpe är liten och fragmenterad. I dessa delar av landet bör fynd behandlas strikt utifrån artens kända landskapskrav och tröskelnivåer. Även de av SOF-Birdlife föreslagna hänsynsåtgärderna bör följas i södra Sverige.

Landskapskrav och tröskelnivåer

Andelen lövträd bör överstiga 10% för att det ska accepteras. Arten är mycket stationär inom sitt revir och när ett par etablerat sig i ett revir stannar de så länge miljön är intakt. Den kräver lämpliga skogsbestånd om sammanlagt minst 25 hektar. Den undviker öppen mark och förflyttar sig sällan över större öppna myrar eller åkermark, och är därför känslig för fragmentering. I brutna skogslandskap (omväxlande med åkermark eller annan öppen mark) behöver det finnas minst 20 % lämpliga miljöer på landskapsnivå och områdena med lämplig areal behöver vara 20–40 hektar (artens hemområde).

Hänsyn vid skogsbruksåtgärder

Avverkning av större delar av reviret kan innebära att det överges, särskilt om lövrika områden försvinner och/eller förlorar skyddande, tät granskog. Även gallringar är ofta starkt negativa. Bedömningen av vilken hänsyn som krävs kan bli olika beroende på artens regionala och lokala status, och på karaktären av skogsmarken på bestånds- och landskapsnivå

- Undvik avverkning eller andra skogliga åtgärder (inklusive plantering, markberedning, röjning) under perioden 1 april – 31 augusti inom revir med järpe.
- Kalavverkning av större delar av reviret innebär att det överges. I dessa fall kan trakthyggesbruk inte tillåtas. Områdesskydd eller frivillig avsättning kan då vara ett alternativ. (Detta gäller framförallt västra och södra delarna av Götaland). Hyggesfritt skogsbruk med förstärkt hänsyn kan möjligen också vara ett alternativ.
- Uppmärksamma artens landskapskrav och tröskelnivåer Hänsynen bör utformas så att dessa tröskelnivåer inte underskrids. (Se ekologiska krav)
- Lämna 30-40 meters kantzoner² med gran och lövträd mot bäckar, sumpskogar, sjöar och myrar. Enstaka större granar kan tas ut men spara yngre gran och alla lövträd.
- Undvik all underröjning inför slutavverkning.

¹ Götaland och Svealand exklusive Värmlands och Dalarnas län.

² <https://www.yumpu.com/sv/document/view/20276115/pdf-50-mb-skogsbruket/25>